

ROK CZTERDZIESTY PIERWSZY

ZESZYT TRZECI

RUCH PRAWNICZY
EKONOMICZNY
i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIwersytetu im. A. Mickiewicza
i Akademii Ekonomicznej
w Poznaniu

KWARTAŁ TRZECI

WARSZAWA—POZNAŃ 1979
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Stanisław Kowalski (zastępca redaktora naczelnego), Anna Michalska (sekretarz redakcji), Alfred Ohanowicz (redaktor naczelny), Stanisław Smoliński (zastępca redaktora naczelnego), Stanisław Wierchosławski

Członkowie

Wiktor Jaśkiewicz, Seweryn Kruszczyński, Andrzej Kwilecki, Adam Łopatka, Władysław Markiewicz, Teresa Rabska, Zbigniew Radwański, Aleksander Ratajczak, Tadeusz Szczurkiewicz, Jacek Trojanek, Waław Wilczyński, Franciszek Wróblewski, Zbigniew Zakrzewski

Adres Redakcji

ul. Czerwonej Armii 90, 60-809 Poznań, Coll. Iuridicum UAM
pokój 6, tel. 69-92-51, w. 290

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 1478+122 egz. Ark. wyd. 27,75. Ark. druk. 21,50. Papier druk. sat. kl. V. 70 g. 70×100 cm. Oddano do składania 28 czerwca 1979 r. Druk ukończono w grudniu 1979 r. Zamówienie nr 542/206 L-3/628. Cena zł 30,—

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM, ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

Doe. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dir habil. Tadeusz Smo- liński, <i>Podstawowe obowiązki obywateli w europejskich państwach socjalistycznych.</i>	1
Doc. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr habil. Anna Michal- ska, <i>Ochrona praw człowieka w ramach Międzynarodowej Organizacji Pracy.</i>	17
Prof. Uniwersytetu Łódzkiego, dr Adam Szpunar, <i>Odpowiedzialność utrzy- mujących hotele i podobne zakłady.</i>	45
St. asystenci Uniwersytetu Wrocławskiego, mgr Andrzej Cisek i mgr Józef Kremis, <i>Z problematyki wyzysku w ujęciu kodeksu cywilnego.</i>	61
Prokurator Prokuratury Generalnej, doc. dr Zbigniew Młynarczyk, <i>Udział czynnika społecznego w postępowaniu karnym wykonawczym.</i>	75
Doc. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr habil. Stanisław Sta- chowiak, <i>Uczestnicy postępowania karnego w sprawach nieletnich w świecie badań aktowych.</i>	87
St. asystent Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, mgr Grażyna Wróblewska, <i>Komitety kontroli społecznej.</i>	107
Prof. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr habil. Klemens Ratajczak, <i>Teoretyczno-praktyczne przesłanki rozwoju specjalizacji produkcji w rol- nictwie.</i>	125
Adiunkt Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr Klemens Matulewicz, <i>Przemiany w spożyciu żywności jako czynnik pionowego integrowania go- spodarki żywnościowej.</i>	141
Adiunkt Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr Andrzej Czyżewski, <i>Ekonomiczne uwarunkowania zmian aktywności produkcyjnej gospodarstw indywidualnych w Polsce w latach 1962 - 1976.</i>	159
Adiunkt Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PA, dr Andrzej Piotr Wia- trak, <i>Techniczne uzbrojenie pracy a akumulacja w gospodarstwach chłopskich.</i>	185
Adiunkt Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr Danuta Śniegowska, <i>Galęziowe propozycje zaopatrzenia produkcyjnego rolnictwa w makro- regionach.</i>	199
St. asystent Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, mgr Rajmund Świtaj- ski, <i>Struktura własnościowo-wielkościowa rolnictwa a praca handlu de- talicznego artykułami żywnościowymi na wsi.</i>	216
Pracownik naukowy Instytutu Gospodarstwa Narodowego w Odessie, mgr Jurij A. Siebow, <i>Z metod rozliczania kosztów pośrednich w przemyśle maszynowym ZSRR.</i>	229
Adiunkt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Piotr Buczkow- ski, <i>Problem dyfuzji w adaptacyjnej interpretacji materializmu histo- rycznego.</i>	237
Adiunkt Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Oddział w Gorzowie Wlkp., dr Bogdan J. Kunicki, <i>Warunki pracy twórczej na prowincji — mity i rzeczywistość:</i>	261

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

1. Recenzje

- Polska i Świat. Studia nad prawem międzynarodowym i współczesnymi stosunkami międzynarodowymi*, praca zbiorowa pod red. H. Olszewskiego, Poznań 1978, Wyd. UAM, ss. 653 (rec. Zdzisław Kędzia). 275
- Prawa i obowiązki obywatelskie w Polsce i świecie*, praca zbiorowa pod red. M. Szczepaniaka, Warszawa 1978, PWN, ss. 494 (rec. Wojciech Sokolewicz). 277
- T. Szymczak, *Ustrój polityczny Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich (1936 - 1976)*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1978, Ossolineum, ss. 374 (rec. Feliks Siemieński). . . . .
- Konstytucja Królestwa Holandii*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1977, Ossolineum, ss. 91 (rec. Zbigniew Witkowski). 289
- K. Pałeczki, *Spoleczne wyznaczniki skutecznego oddziaływania przy pomocy prawa na stosunki rodzinne*, Kraków 1977, Wyd. UJ, ss. 82 (rec. Tadeusz Smyczyński) 290
- M. Piekarski, *Odpowiedzialność odszkodowawcza za niedobory*, Warszawa 1977, Wyd. Prawnicze, ss. 220 (rec. Andrzej Kijowski). 292
- Cz. Żuławska, *Ochrona interesów prawnych konsumenta w działalności spółdzielczości spożywców*, Warszawa 1977, ZW CZSR, ss. 198 (rec. Krzysztof Szuma). 296
- E. S. de la Marnierre, *Éléments de méthodologie juridique*, Paris 1976, Libr. du Journal des Notaires et des Avocats, ss. VII+208 (rec. Zygmunt Ziemiński) 299
- D. Richter-Hannes, R. Richter, N. Trotz, *Seehandelsrecht, Grundriss*, Berlin 1977, Transpress, ss. 352 (rec. Elżbieta Hołowińska) 352
- J. Śliwa, *Ekonomiczne instrumenty zarządzania*, Warszawa 1978, PWN, ss. 225 (rec. Teresa Adamska). 304
- Z. Kowalczyk, *Strumienie finansowe w gospodarce kapitalistycznej*, Warszawa 1978, PWN, ss. 110 (rec. Józef Rutkowski). 306
- E. Rosset, *Eksplzja demograficzna*, Warszawa 1978, KiW, ss. 504 (rec. Jan Paradysz). 308
- Kształt struktury społecznej. Studia do syntezy*, praca zbiorowa pod red. W. Wesołowskiego, Wrocław 1978, Ossolineum, ss. 321 (rec. Leszek A. Gruszczyński). 313
- A. Wojciechowska, *Położenie materialne i uczestnictwo w kulturze a struktura społeczna*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1977, Ossolineum, ss. 267 (rec. Edmund Wnuk-Lipiński) 316
- G. Babiński, *Lokalna społeczność polonijna w Stanach Zjednoczonych Ameryki w procesie przemian*, Wrocław 1977, Ossolineum, ss. 207 (rec. Jacek Leoński). 319
- A. Kapiszewski, *Stereotyp Amerykanów polskiego pochodzenia*, Wrocław 1978, Ossolineum, ss. 195 (rec. Jacek Leoński). 322

2. Noty recenzyjne

- Memoires Jean Monnet*, New York 1978, Doubleday and Company, ss. 544 (Anna Michalska) 324
- L. Poldakov, *Le rasisme*, Paris 1977, Ed. Seghers, ss. 156 (Anna Michalska) 324

W. I. Dużenkov, <i>Problemy organizacji nauki (regionalnyje aspekty)</i> , Moskwa 1978, Izdatielstwo „Nauka”, ss. 264 (Kazimierz Kruszk a)	325
<i>The Development of Financial Institutions in Europe 1956 -1976</i> , red. J. E. Wadsworth, J. S. G. Wilson i H. Founier, Leyden 1977, A. W. Sijthoff, s. 397 (Zenobia Knakiewicz)	326
D). F. Channon, <i>British Banking Strategy and the International Challenge</i> , Londyn 1977, The Macmillan Press LTD, ss. 207 (Zenobia Knakiewicz)	327
Z. A. Łutochina, <i>Zarabotnaja plata: zakonomiernosti i problemy formirowanija</i> , Mińsk 1978, Izdatielstwo „Nauka i Technika”, ss. 215 (Kazimierz Kruszk a).	328
P. Dagnelie, <i>Analyse statistique à plusieurs variables</i> , Bruxelles, Louvain, Paris 1977, Les Presses Agronomiques de Gembloux,ss. 362 (Andrzej Kočka)	320
<i>Latent Variables in Socio-economic Models</i> , praca zbiorowa pod red. A. J. Aigner i A. S. Goldbengera, Contributions to economic a analysis 103, Amsterdam-New York-Oxford 1977, North Holland Publishing Co, ss. 383 (Zofia Mucha)	330
E. Hofsten, <i>Demography and development</i> , Stockholm 1977, Almqvist and Wiksell International, ss. 156 (Hanna Augustyniak)	331
K. Keyfitz, <i>Applied Mathematical Demography</i> , New York-London-Sydney-Toronto 1977, A. Wiely-Interscience publication, ss. 388 (Stanisław Wierchowski).	332

III. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

<i>Komunikat w sprawie wyników II Konkursu ogłoszonego przez Instytut Organizacji Zarządzania i Doskonalenia Kadr na rozprawę doktorską i pracę magisterską z dziedziny organizacji zarządzania, w latach 1976 - 1977</i>	335
<i>Rozstrzygnięcie III konkursu na najlepsze prace magisterskie przyjęte na Wydziale Prawa i Administracji UAM w roku akademickim 1978/79</i>	336

CONTENTS

I. ARTICLES

Dr. habil. Tadeusz Smoliński, Docent at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Fundamental Citizens' Duties in the European Socialist Countries</i>	1
Dr. habil. Anna Michalska, Docent at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>The Human Rights Protection in the International Labour Organization</i>	17
Dr. Adam Szpunar, Professor at the Łódź University, <i>Responsibility of the Management in Hostels and Similar Establishments</i>	45
Andrzej Cisek and Józef Kremis, Senior Assistants at the Wrocław University. <i>On the Problems of Exploitation As Formulated in the Civil Code</i>	61
Dr. Zbigniew Młynarczyk, Docent, Prosecuting Attorney at the General Public Prosecutor's Office, <i>Participation of Representatives of the Community in Execution of Sentences Unconnected with Imprisonment and of other Repressive and Educational Measures</i>	75
Dr. habil. Stanisław Stachowiak, Docent at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Participants of Legal Proceedings on Juveniles in the Light of the Records Studies</i>	87
Grażyna Wróblewska, Senior Assistant at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Committees of Social Control</i>	107
Dr. habil. Klemens Ratajczak, Professor at the Academy of Economics in Poznań, <i>Theoretical and Practical Conditions of Development of Production Specialization in Agriculture</i>	125
Dr. Klemens Matulewicz, Adjunct at the Academy of Economics in Poznań, <i>Changes in Food Consumption As a Factor of Vertical Integration of Food Economy</i>	141
Dr. Andrzej Czyżewski, Adjunct at the Academy of Economics in Poznań, <i>Economic Conditions of Productive Activity Changes in Individual Farms in the Years 1962 - 1976</i>	159
Dr. Andrzej Piotr Wiatrak, Adjunct at the Institute of Development of the Country and Agriculture of the Polish Academy of Sciences, <i>Technical Work Equipment and Accumulation in Individual Farms</i>	185
Dr. Danuta Śniegowska, Adjunct at the Academy of Economics in Poznań, <i>Branch Proportions of Production Supply to Agriculture in Regions</i>	199
Rajmund Świtajski, Senior Assistant at the Academy of Economics in Poznań, <i>Ownership and Size Structure of Agriculture and Retail Trade of Foodstuffs in the Country</i>	216
Jurij A. Siebow, Scientific worker at the Institute of National Economy in Odessa (the U.S.S.R.), <i>On Methods of Indirect Costs Calculations in the Machine-Building Industry in the USSR</i>	219
Dr. Piotr Buczkowski, Adjunct at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>A problem of Difusion in Adaptive Interpretation of Historical Materialism</i>	237
Dr. Bogdan Kunicki, Adjunct at the Poznań Academy of Physical Education (Gorzów Section), <i>Conditions of Creative Work in a Province — Myths and the Reality</i>	261
II. SURVEY OF LITERATURE	275
III. NOTES AND COMMUNICATIONS	335

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Доц. Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р (habilitatus) Тадеуш Смолински, <i>Основные обязанности граждан в европейских социалистических странах.</i>	1
Доц. Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р (habilitatus) Анна Михальска, <i>Защита прав человека в рамках международной организации труда.</i>	17
Проф. Лодзинского Университета, д-р Адам Шпунар, <i>Ответственность содержащих гостиницы и подобные предприятия.</i>	45
Ст. ассистент Вроцлавского Университета, мгр Анджей Цисек и мгр Юзеф Кремис, <i>По вопросам эксплуатации в понимании гражданского кодекса.</i>	61
Прокурор Генеральной прокуратуры, доц. д-р Збигнев Млынарчик, <i>Участие общественного представителя в исполнении наказания, не связанного с лишением свободы, а также других репрессивно-воспитательных мер.</i>	75
Доц. Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р (habilitatus) Станислав Стаховяк, <i>Участники уголовного процесса по делам несовершеннолетних на фоне исследования актов.</i>	87
Ст. ассистент Университета им. А. Мицкевича в Познани, мгр Гражина Врублевска, <i>Комитеты общественного контроля.</i>	107
Проф. Экономической академии в Познани, д-р (habilitatus) Клеменс Ратайчак, <i>Теоретико-практические предпосылки развития специализации производства в сельском хозяйстве.</i>	125
Адъюнкт Экономической академии в Познани, д-р Клеменс Матулевич, <i>Перемены в потреблении пищи как фактор планового интегрирования продовольственного хозяйства.</i>	141
Адъюнкт Экономической академии в Познани, д-р Анджей Чижевски, <i>Экономическая обусловленность перемен производственной активности единоличных хозяйств в Польше в 1962-1976 гг.</i>	159
Адъюнкт Института развития деревни и сельского хозяйства ПАН, д-р Анджей Петр Вятрак, <i>Техническое оснащение труда и накопление в крестьянских хозяйствах.</i>	185
Адъюнкт Экономической академии в Познани, д-р Данута Снеговска, <i>Отраслевые пропорции производственного снабжения сельского хозяйства в регионах.</i>	199
Ст. ассистент Экономической академии в Познани, мгр Раймунд Свитайски, <i>Структура сельского хозяйства по собственности и размеру и работа розничной торговли продовольственными товарами в деревне.</i>	216
Научный сотрудник Института народного хозяйства в Одессе, мгр Ю. А. Себов, <i>По вопросам расчета косвенных затрат в машиностроительной промышленности СССР.</i>	229
Адъюнкт Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р Петр Бучковски, <i>Проблема диффузии в толковании исходя из приспособления исторического материализма.</i>	237
Адъюнкт Академии физкультуры в Познани, Отделение в Гожуве Воликопольском, д-р Богдан Куницки, <i>Условия творческого труда в провинциальных условиях — мифы и действительность.</i>	261
II. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	275
III. ОТЧЕТЫ И СООБЩЕНИЯ	335